

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Biografistyka w pracy edytora

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska Specjalność Specjalność edytorstwo tekstów literackich Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia niestacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 03FPLETLN.21S.12534.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Agnieszka Kwiatkowska, Katarzyna Krzak-Weiss		
Prowadzący zajęcia	Jerzy Borowczyk		
Okres Rok 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 18, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wprowadzenie do zagadnień teoretycznych i praktycznych wiedzy biografistycznej w pracy wydawcy dzieł literackich
C2	Rozpoznawanie rodzaju kontekstów historycznych i ich roli w rekonstruowaniu funkcjonalnej wiedzy o biografii pisarza
C3	Poszerzanie orientacji w typach wydań dzieł literackich i w ich strukturze
C4	Pogłębianie wiedzy na temat różnorodnych relacji: historia – biografia – twórczość
C5	Kształcenie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów tekstologicznych pozostających w związku z osobą pisarza i jego biografią: chronologia utworów, kultura manuskryptu, język pisarza, współpraca pisarza z wydawcą, kultura druku
C6	Pogłębianie świadomości kulturowych odniesień i interdyscyplinarnego charakteru pracy edytora

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe typy wydań dzieł literackich oraz główne elementy konstrukcyjne edycji zbiorowej jednego pisarza	FPL_K2_W03, FPL_K2_W09	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
W2	ma wystarczającą wiedzę, aby rozpoznawać związek biografii pisarza z epoką jego życia oraz relacje zachodzące między życiem a twórczością pisarza, dostrzegać związek między redakcją tekstu a wiedzą na temat biografii pisarza i rolą kontekstów historycznych	FPL_K2_W03, FPL_K2_W07	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi rozpoznawać podstawowe formy zapisu wiedzy biograficznej w strukturze edycji naukowej	FPL_K2_U03, FPL_K2_U04	Kolokwium ustne
U2	potrafi rozpoznawać i analizować podstawowe elementy kultury manuskryptu oraz kultury druku w procesie tworzenia dzieła literackiego	FPL_K2_U04	Kolokwium ustne
U3	umie przeprowadzić analizę struktury aparatu krytycznego edycji	FPL_K2_U02, FPL_K2_U03, FPL_K2_U04	Kolokwium ustne
U4	potrafi rozpoznawać podstawowe aspekty relacji pisarz – biografia – dzieło, takie jak: język pisarza, geneza tekstu, wola autorska	FPL_K2_U02, FPL_K2_U03, FPL_K2_U06	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U5	potrafi samodzielnie sytuować biografię pisarza w obszarze szerokich zjawisk społecznych i kulturowych	FPL_K2_U02, FPL_K2_U06	Kolokwium ustne
U6	potrafi samodzielnie i zespołowo przeprowadzić analizę wybranego problemu tekstologiczno-edytorskiego	FPL_K2_U02, FPL_K2_U03, FPL_K2_U04, FPL_K2_U06, FPL_K2_U09	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U7	umie rozpoznawać i stosować we własnej praktyce podstawowe formy i gatunki biografistyki	FPL_K2_U03, FPL_K2_U04, FPL_K2_U05, FPL_K2_U06	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U8	posiada specjalistyczne umiejętności wyszukiwania i sfunkcjonalizowania wiedzy historyczno-biograficznej na użytek pracy edytorskiej	FPL_K2_U03, FPL_K2_U04, FPL_K2_U05	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów do wykorzystania wiedzy o biografistyce w pracy edytora w pracy zawodowej, z uwzględnieniem etyki zawodowej oraz ze świadomością, że jest to element działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego	FPL_K2_K05, FPL_K2_K09	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe elementy warsztatu biografisty i edytora	W1, W2, U1, U2	Ćwiczenia
2.	Historia biografistyki jako jednej z nauk pomocniczych literaturoznawstwa	W2, U3, U8	Ćwiczenia
3.	Teoretyczne i metodologiczne zagadnienia relacji: pisarz - biografia - dzieło	U2, U4, U5	Ćwiczenia
4.	Biografia pisarza w różnych gatunkach i typach edycji dzieł literackich	U5, U7	Ćwiczenia
5.	Pisarz i jego język (narodowy, regionalny, osobniczy)	U4, U8, K1	Ćwiczenia
6.	Warsztat pisarza: kultura manuskryptu, krytyka genetyczna	U2, U4, U6, U8	Ćwiczenia
7.	Relacje: pisarz - wydawca - księgarz	U4, U5, U8, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Aktywny udział w zajęciach (przygotowanie i udział w dyskusji), omówienie wybranego zagadnienia (prezentacja multimedialna), zaliczenie kolokwium. Kryteria oceniania Bardzo dobry - student/studentka potrafi biegle rozpoznawać i analizować różne formy tekstu (manuskryptu i druku), potrafi wnikliwie analizować relacje pisarz – biografia – dzieło oraz rozpatrywać poszczególne elementy w szerokim kontekście historycznym i społecznym, potrafi stosować w praktyce różne formy i gatunki biografistyki oraz wyszukiwać wiedzę potrzebną do prowadzenia badań Dobry plus - student/studentka potrafi bardzo dobrze rozpoznawać i analizować różne formy tekstu (manuskryptu i druku), potrafi dość wnikliwie analizować relacje pisarz – biografia – dzieło oraz rozpatrywać poszczególne elementy w dość szerokim kontekście historycznym i społecznym, potrafi stosować w praktyce różne formy i gatunki biografistyki oraz wyszukiwać wiedzę potrzebną do prowadzenia badań Dobry - student/studentka potrafi dobrze rozpoznawać i analizować różne formy tekstu (manuskryptu i druku), potrafi skutecznie analizować relacje pisarz – biografia – dzieło oraz rozpatrywać poszczególne elementy w kontekście historycznym i społecznym, potrafi stosować w praktyce różne formy i gatunki biografistyki oraz wyszukiwać wiedzę potrzebną do prowadzenia badań Dostateczny plus - student/studentka potrafi rozpoznawać różne formy tekstu (manuskryptu i druku) i podejmuje częściowo udane próby ich analizowania, po części potrafi analizować relacje pisarz – biografia – dzieło oraz próbuje rozpatrywać poszczególne elementy w kontekście historycznym i społecznym, potrafi stosować w praktyce niektóre formy i gatunki biografistyki oraz podejmuje dość udane próby wyszukiwania wiedzy potrzebnej do prowadzenia badań Dostateczny - student/studentka potrafi rozpoznawać różne formy tekstu (manuskryptu i druku) i podejmuje częściowo udane próby ich analizowania, po części potrafi analizować relacje pisarz – biografia – dzieło, podejmuje częściowo udane próby stosowania w praktyce niektórych form i gatunków biografistyki oraz zabiegi służące wyszukaniu wiedzy potrzebnej do prowadzenia badań

Literatura

Obowiązkowa

1. Biografie romantycznych poetów, red. Z. Trojanowiczowa i J. Borowczyk, Poznań 2007. (fragmenty)
2. Ł. Garbał, Jak wydawać współczesne teksty literackie, PWN, Warszawa 2011. (fragmenty)
3. K. Górski, Tekstologia i edytorstwo dzieł literackich, PWN, Warszawa 1978. (fragmenty)
4. R. Loth, Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego, Wydawnictwo IBL, Warszawa 2006. (fragmenty)
5. J. Sławiński, Myśli na temat: biografia pisarza jako jednostka procesu historycznoliterackiego, w: Biografia – geografia – kultura literacka, pod red. J. Ziomek i J. Sławińskiego, Wrocław 1975. (fragmenty)
6. J. Ziomek, Autobiografia jako hipoteza konieczna, w: w: Biografia – geografia – kultura literacka, pod red. J. Ziomek i J. Sławińskiego, Wrocław 1975.

Dodatkowa

1. Wybrane biografie pisarzy (np. P. Acroyd, Blake, przeł. E. Kraskowska, 2001; Z. Sudolski, Mickiewicz. Opowieść biograficzna, 1997; A. Franaszek, Miłosz. Biografia, 2011).
2. Kalendaria życia i twórczości pisarzy (np. Kalendarz życia i twórczości Cypriana Norwida, t. 1-3, 2007.)
3. Wybrane wydania krytyczne dzieł zebranych pisarza lub jednego utworu.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	18
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 58
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i świata, krzewienia kultury języka i kultury czytelniczej;
FPL_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego przyjmowania ról zawodowych, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działań na rzecz ich respektowania.
FPL_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać niezłożone problemy badawcze w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa, posługując się ujęciami teoretycznymi, pojęciami, procedurami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki;
FPL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji;
FPL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, przeprowadzać ich analizę i interpretację z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, zwłaszcza językoznawczych i literaturoznawczych;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego;
FPL_K2_U09	Absolwent/ka potrafi współdziałać z innymi osobami, planować i organizować prace zespołu, a także kierować nimi;
FPL_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób fakty i zjawiska z zakresu historii literatury polskiej od początków do współczesności, także w ich relacji z faktami i zjawiskami z dziejów literatury, sztuki i kultury powszechnej;
FPL_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu historię Polski i Europy, a także zależności i relacje występujące między wydarzeniami i procesami historycznymi a dziejami języka, literatury i kultury polskiej;
FPL_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie główne uwarunkowania wiedzy o kulturze, jej systemach i społecznych obiegach, regułach komunikacji społecznej, także w odniesieniu do społeczno-kulturowej roli odgrywanej współcześnie przez nowe media komunikacyjne;